

Peuters	Omgeving	initiatieven	nemen	altijd in	ontwikkeling	Samen opvoeden
		Vrijheid in keuze	organisatie	Begeleiding	sfeer	
Gevoel	Kinderen vinden materialen in hun omgeving die aansluiten bij de interesse en ontwikkeling	Kinderen mogen zelf aangeven waarmee, waar en met wie ze bezig willen zijn. Ze voelen zich vrij om onbelemmerd initiatief te nemen. Ze ervaren zelfsturing	Er is voortdurend aandacht voor het welbevinden. Kinderen hun initiatieven worden gezien en gevolgd.	Kinderen zijn veilig, worden gezien en gehoord. De PM'ers zijn oprecht geïnteresseerd. De PM'er toont warmte, affectie en acceptatie	Er is een warme, gezellige en ontspannen sfeer. Enthousiasme, humor en plezier. Verbale en fysieke affectie, respectvolle omgang	Wenken en overdracht in nauw overleg met mijn ouders. De mentor heeft regelmatig contact met mijn ouders.
Lichaam	Kinderen kunnen zich vrij bewegen in de ruimte en vinden materialen en activiteiten in de ruimte die ze uitdagen om te bewegen met het hele lijf	Kinderen bewegen zich in de ruimte en kunnen hun eigen impulsen volgen. Ze mogen zelf kiezen waar ze willen zijn en kunnen bewegen afwisselen met rust	Kinderen mogen initiatieven nemen om hun lichaam te ontdekken en te ontwikkelen. Eigen initiatief en veiligheid zijn in balans.	Kinderen mogen ontdekken en onderzoeken met hun hele lijf. Vallen en opstaan horen bij het ontdekken en leren	Een veilige sfeer en een uitdagende omgeving stimuleren kinderen om hun lichaam te gebruiken en te ontwikkelen.	Ouders en verzorgers zien het belang van de motorische ontwikkeling. Bij zorg wordt samen gezocht naar passende hulp.
doen	Kinderen vinden passieve materialen in hun omgeving waarmee ze vrij kunnen onderzoeken, experimenteren en oefenen	Kinderen vinden in hun omgeving materialen om hun oog hand coördinatie te ontwikkelen en te verfijnen. Ze mogen zelf kiezen waarmee ze bezig zijn.	Materialen in de omgeving worden afgewisseld en / of aangevuld, afhankelijk van de initiatieven.	Kinderen mogen deelnemen aan de dagelijkse handelingen. Ze helpen bij het klaarmaken van de maaltijden, de was, schoonmaken en leren gereedschappen te gebruiken	Kinderen worden gestimuleerd om het zelf te doen. Binnen de grenzen van hun eigen mogelijkheden. Kinderen worden gestimuleerd om elkaar te helpen.	Ouders en verzorgers hebben belangstelling voor de uitdaging in het ontdekken van passieve spelmaterialen.
Praten	Kinderen vinden materialen en activiteiten om hun woordenschat uit te breiden.	Kinderen mogen kiezen hoe ze met anderen willen communiceren. Er wordt goed naar ze geluisterd en hun initiatieven worden gevolgd.	Er is voortdurend aandacht voor initiatieven tot communicatie gedurende de dag. Kinderen hun initiatieven tot communicatie worden gezien en benoemd.	Kinderen worden uitgenodigd om te communiceren op hun eigen manier. Ze krijgen de tijd om te reageren. Ze worden ontvangen en krijgen antwoord.	Interactie tussen kinderen, met andere kinderen en met volwassenen wordt gestimuleerd. Hun initiatieven worden benoemd en gewaardeerd.	Ouders en verzorgers hebben belangstelling voor respectvol communiceren met kinderen. Bij zorg wordt samen gezocht naar passende hulp

begrijpen	Kinderen hebben de beschikking over materialen en ze kunnen meedoen met activiteiten om ervaringen op te doen en ervan te leren	Kinderen mogen kiezen waar ze hun aandacht op willen richten om de wereld om hun heen te onderzoeken, te experimenteren en te begrijpen. Zo leren ze de wereld om zich heen te begrijpen	Kinderen mogen initiatieven nemen om ervaringen op te doen in de wereld. Er zijn uitdagende materialen en er is veel aandacht voor buiten en natuur.	Kinderen mogen volop experimenteren en ze mogen hun eigen weg volgens. Ze worden met passen de activiteiten uitgedaagd om nieuwe dingen te proberen	Kinderen mogen en kunnen met andere kinderen en me PM'er ervaringen opdoen in een veilige gezellige sfeer. PM'ers nemen deel uit en lokken ervaringen uit.	Ouders en verzorgers zien het belang van zinvolle ervaringen als basis voor de ontwikkeling. Er wordt samengewerkt om de ontwikkeling van het kind te bevorderen
Sociaal	Kinderen ontmoeten anderen en hebben ervaringen met anderen in hun directe omgeving in steeds complexere situaties en kunnen daarvan leren	Kinderen mogen zelf kiezen of ze alleen of met anderen willen spelen. Zo leren ze goed naar zichzelf te luisteren en voelen ze zich zeker. Ze kunnen van hun ontmoetingen leren	Kinderen mogen zelf initiatieven nemen om anderen te ontmoeten. Er is veel gelegenheid tot samenzijn en samen spel in een vrije context.	Kinderen hun emoties worden erkend, verwoord en geaccepteerd. Situaties worden uitgelegd. Kinderen leren om met anderen te praten als er conflicten zijn.	Plezier in het samen zijn wordt gestimuleerd. Er is veel aandacht voor positieve affectie en vertrouwen. Collectief genieten en interactie. Q	Ouders en verzorgers zien het belang van de sociale en emotionele ontwikkeling van het kind. Mogen leren van conflicten en grenzen opzoeken
denken	Kinderen kunnen rekenen op vaste routines om van te leren, maar ook op afwisseling en uitdaging. Er is veel om over na te denken	Kinderen mogen zelf kiezen, waar, waarmee, met wie ze ervaringen op willen doen. Zo leren ze van hun ervaringen en leren ze erover na te denken	Kinderen worden uitgedaagd om zelf na te denken en conclusies te trekken uit eigen ervaringen. PM'ers stelt open vragen en denkvragen	Kinderen worden gestimuleerd om zelfstandig en ondernemend te zijn. Hun initiatieven worden gewaardeerd en er wordt meegedacht over nieuwe mogelijkheden	Kinderen worden gestimuleerd om zich te uiten en zicht te laten horen in een veilige en warme sfeer	Ouders en verzorgers zien het belang van onderzoeken en het experimenteren. Kinderen worden uitgedaagd om zelf na te denken en zelf oplossingen te zoeken.
ondernemen	Kinderen mogen initiatief nemen en op onderzoek uitgaan in een veilige omgeving afgestemd op hun ontwikkeling. Kinderen ervaren zelfsturing	Kinderen mogen hun eigen interesses volgen in hun omgeving en hun eigen keuzes maken, ze mogen ondernemend zijn en de wereld om zich heen onderzoeken. Kinderen ervaren zelfsturing	Kinderen worden gestimuleerd en gevolgd in hun ondernemingsdrang. Initiatieven worden gezien als goed voor hun ontwikkeling	Kinderen worden gestimuleerd om zelfstandig en ondernemend te zijn. Hun initiatieven worden gewaardeerd en er wordt meegedacht over nieuwe mogelijkheden	Kinderen worden uitgedaagd om in een veilige sfeer ondernemend te zijn en te experimenteren. Alleen en met anderen	Ouders en verzorgers hebben belang van ontdekken, onderzoeken en experimenteren en het overwinnen van obstakels.